

Komandi partur verður
um Andreas Isaksen,
Dia í Geil, sum í 1880
skapti søgu við at lata
seg doyppa sum vaksnan.

Hjúnini úr Ísrael, Hanna og Menakem, sum við einum undri sluppu undan at verða fyribeind av Hitler, lurta við andakt eftir Jens-Kjeld

Lús av havhesti, sergrein
hjá Jens-Kjeld

heimahoyrandi fuglasløg. Hetta merkir í sær sjálvum eisini eitt stórt tal av lúsasløgum. Hóast hetta hevur vitanin um lýt verið rættiliga avmarkað.

Fyrstu ferð skrivað er um lýt er hjá Landt í 1800. Ein Waterston hevur í 1912 gjørt eitt yvirlit yvir lúsasløg. Tá vóru staðfest 27 ymisk lúsasløg. Men nú er gjørd ein rættilig kortlegging av teimum ymsu lúsasløgum. Lýsnar koma frá nýliga deyðum fugli frá veiðumonnum av fugli, sum er funnin deyður, frá livandi fugli og frá útstappaðum fugli í Zoologiska savninum í Keypmannahavn. Lýs eru eisini funnar á djórum, og man seyður telja væl við her.

Hervið var talið av lúsasløgum komið uppá 215 sløg í Føroyum. Men síðan ritgerðin er gjørd eru 11 sløg av lúsum komnar afturat, so nú er talið komið uppá 226, so tað kundi væl hent, at tað eru enn fleiri. Av hesum eru tvey lúsasløg, sum als ikki hava verið kend fyrr. Í veruleikanum skuldu slíkar lýs verið uppkallaðar eftir Jens-Kjeld! Men frammanundan er ein summarfuglur uppkallaður eftir honum, og tað er eisini hugaligari enn um tað var ein lús.

Hystari um fuglakrím

Jens-Kjeld tekur eisini til orða í almenna orðaskiftinum, sum t.d. um fuglakrím. Hann heldur, at hetta er blást alt ov nógv upp. Hann sigur, at har fuglakrím herjar, livir fenaðurin inni í húsinum, og har eta tey sjálvdeyðan fugl og drekka blóðið.

Smittuvandin undir slíkum umstøðum kann ikki sammetast við tey viðurskifti, vit hava í Føroyum, tá tað snýr seg um fugl.

Sum sagt, so er ein slíkur maður sum Jens-Kjeld ein fongur fyri okkara samfelag. Vit mugu bert vóna, at hann fær tær sømdir til at gera sítt arbeiði, sum hann hevur uppi-borið.

.....

Hetta var greinin, og tað er nógv hent síðan hetta.

Vitjan úr Ísrael

Seinni sama ár kom altjóða viðurkendi ísraelski fiskivinnufrøðingurin Menakhem Ben Yami á vitjan í Føroyum. Hann hevur í mong ár arbeitt fyri FAO, sum er matvørustovnurin hjá ST. Tað var ein sjálvfylgja at fara við honum til Nólsoyar at vitjan Jens-Kjeld.

Hildið var, at tað, sum hann kundi siga um føðina í havinum hjá fugli, kundi eisini lýsa støðuna hjá fiski.

Hetta var eisini soleiðis. Hanna, kona Menakhem, hevði góðan hug at siggja lunda á flogi, og farið varð til eitt øki, har tað vanliga var nógvur lundi. Tann einasti lundi, sum sást, var á sjónum, og hesa lýtuna sást bara ein á flogi. Hetta er heilt sjáldsamt, og Jens-Kjeld kundi onga frágreiðing geva fyri hesum. Bert kundi hann staðfesta, at her ruggaði ikki alt, sum tað plagar.

Tey bæði vóru hugtikin av vitjanina og virkseminum hjá Jens-Kjeld.

Híðani skal verða ynskt Jan-Kjeld eydna við hansara virksemi framyvir.

New Zealand er nú umboðað í gamla kirkjugarði

Tað er hevur verið sagt fyrr, at gamli kirkjugarður á Svínaryggi í Havn man vera tað mest søguliga stað í landinum hjá føroyska fólkinum.

Her liggur søgan hjá nógvum ymiskum lagnum, sum øll eru partur av føroysku søguni.

Umframt hetta, so hevur kirkjugarðurin samband langt út í heim. Sum dømi kann nevast, Danmark, Ísland, Noreg, Bretland, Canada og Congo.

Nú er eisini eitt sjónligt samband komið í kirkjugarðin til New Zealand. Um dagarnar varð settur ein gravsteinur í gamla kirkjugarði á leiðið hjá Peter Jacob Hansen, sonur tann kenda Glyvrasnikkaran av sama navni.

Søgan hjá honum er fyrr lýst í hesi røð, men hon er í stuttum, at Peter Jacob fór út at sigla í 1910, og hann endaði í New Zealandi. Fyrstu árin hevði hann samband við ein føroyskan svág, Niels Holm, men tá ið hann doyði, datt sambandið burtur.

Men nógv ár seinni hittir hann av tilvild ein føroyskan skyldmann, og tá kom sambandið aftur í aftur við føroysku ættina.

Peter Jacob doyði í 1966, og hann varð brendur. Í 1995 kom urnan aftur til Føroya og varð jarðað á Svínaryggi undir liðuni á eini fastur.

Peter Jacob eigur ein abbason, sum eitur Petur. Hann hevur havt nógv samband við føroysku ættina og hevur eisini verið í Føroyum.

Hann hevur ynskt at fáa ein gravstein settan á leiðið hjá abbanum, og í samstarvi við ættarfólk í Føroyum er hetta nú eisini hent. Hesin steinur er tískil eitt ítøkiligt prógv fyri, at tað er einki mark fyri hvussu langt føroyingar hava rokkið út í heim, enntá fyri 100 árum síðani.

Peter hevur eisini sent øll skjøl viðvíkjandi abbanum til Føroya, og tey eru í dag til skjals á Landsskjalasavninum.

Kirkjugarðurin "en skændsel"

Eitt annað er tað, at meðan einstaklingar so og so royna at friðkað um kirkjugarðin, so ger myndugleikin á økinum púra einki.

Kirkjugarðurin er í fríum

Jarðarferðin hjá Peter Jacob 5. September 1995

Nú er steinur komin á grøvina

forfalli. Burtursæð frá, at hann verður sligin viðhvørt, so verður einki gjørt fyri at røkja hann. Træ- og runnavøkstur fjálar fleiri og fleiri gravsteinar. Ein dansk kvinna, sum leitaði eftir sínum ættarfólki, segði kommununi, at kirkjugarðurin var "en skændsel" í mun til tað, sum hon kendi til í Danmark. Einki hendur, og støðan bara versnar.

Eitt "gott" dømi er, at á gøtuni niðan frá portinum í kirkjugarðinum er eftir øllum at døma eitt rør brostið. Tá ið tað hevur regnað illa fossar ein á oman eftir gøtuni. Hetta hevur verið støðan í fleiri ár, hóast kommunan er vitandi um tað.

Júst í hesum døgum detta bløðini av trøunum. Tey verða væl upptikin av kommunalum starvsfólki. Men ikki í kirkjugarðinum. Innanfyri portrið er

ein ordiliga "sugga" av niðurdotnum bløðum sum tippa frálopið frá rennandi vatnum. So harslepst illa innuttan í stivlum! At rudda gøtuna hevði tikið fáar minuttir. Skal leggjast afturat, at kortið yvir gravirnar í kirkjugarðin er ikki hálvgjørt, hóast stórt sæð allir upplýsingar eru tøkir.

Tann einasti vegur burtur úr hesi skomm hjá Tórshavnar Kommunu er, at Tjóðarsavnið yvirtekur kirkjugarðin á Svínaryggi. Her eru fólk, sum hava ans fyri fornminnum, og vit eru fleiri sum vilja hjálpa Tjóðarsavninum at gera henda kirkjugarðin til eitt prýði og eina minnispark fyri tey, sum liggja her.